

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-00989/2017-ERU

V Praze 21. června 2017

Č. j. 00989-3/2017-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ust. § 87 zákona o přestupcích, vedeném pod sp. zn. OSR-00989/2017-ERU s obviněnou z přestupku, kterou je paní [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státního dozoru v energetických odvětvích (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněná z přestupku, kterou je paní [REDAKCE] se tím, že v rozporu s ust. § 62 odst. 2 písmeno f) energetického zákona, v přesně nezjištěné době přede dnem 10. ledna 2017 neudržovala v domě [REDAKCE] odběrné plynové zařízení, plynový kotel značky Junkers, v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, v důsledku čehož došlo k ohrožení zdraví i životů osob, z **nedbalosti dopustila přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona, se obviněné z přestupku, paní [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. e) téhož zákona, ukládá pokuta ve výši 5 000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24417.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona v souladu s ust. § 53 odst. 2 zákona o přestupcích

bylo dne 20. ledna 2017 doručeno spolu se spisovým materiálem č. j. [REDAKCE] [REDAKCE] oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie [REDAKCE] kraje, obvodního oddělení České Budějovice (dále jen „Policie ČR“) o přestupku, kterého se měla dopustit paní [REDAKCE] (dále též „obviněná z přestupku“).

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 10. ledna 2017 byl na tísňovou linku 112 oznámen únik plynu v rodinném domě [REDAKCE]. Po příjezdu Policie ČR se na místě již nacházela hlídka OHS Bolen-614 a dále zaměstnanci společnosti E.ON – plyn, pan [REDAKCE]. Hlídka OHS sdělila, že obyvatelé uvedeného domu, obviněná z přestupku a pan [REDAKCE], byli z důvodu nadýchání se oxidu uhelnatého převezeni vozidlem rychlé záchranné služby k ošetření do Nemocnice České Budějovice. Policie ČR za přítomnosti hlídky OHS České Budějovice a zaměstnanců společnosti E.ON – plyn vstoupila do rodinného domu, ve kterém nebyl cítit žádný zápach, všechna okna a balkonové dveře byly otevřeny. V přízemí domu v chodbě byl na zdi instalován plynový kotel zn. Junkers, nezjištěného typu. Spaliny z kotle byly vyvedeny do komína. Kotel byl za přítomnosti hlídky Policie ČR odpojen od přívodu elektrické energie. Při vizuální kontrole kotle nebyly zjištěny žádné závady. V garáži domu bylo zaparkované vozidlo se zjevně studeným motorem. V prvním patře domu byl v kuchyni plynový sporák, sporák byl vypnutý, digestoř byla také vypnutá, krbová kamna v obývacím pokoji v 1. patře byla vyhaslá a zjevně delší dobu mimo provoz. Dle hasičské záchranné služby byly v domě naměřeny vysoké hodnoty oxidu uhelnatého, avšak nebyla bezprostředně zjištěna příčina. Ve 2. patře domu pak byly naměřeny zvýšené hodnoty oxidu uhelnatého, a to až 63 % PPM.

Obviněná z přestupku uvedla, že je vlastníkem domu [REDAKCE] a v domě s ní bydlí vnuci [REDAKCE]. Dne 10. ledna pracovala ve 2. patře domu, když se jí udělalo špatně a napadlo ji, že v domě uniká plyn. Cítila i takový divný zápach, který nedokázala blíže specifikovat. Proto otevřela okno a šla za vnukem [REDAKCE] do obývacího pokoje v 1. patře domu. Protože vnuk spal, vzbudila ho, řekla mu, že jí je špatně a že asi uniká plyn u kotle. Pan [REDAKCE] běžel do 2. patra, obviněná z přestupku šla za ním a viděla, jak asi 3x upadl na zem. Společně otevřeli všechna okna v domě a pak vyšli na ulici. Obviněná z přestupku pak zavolala na linku 155, která ji a pana [REDAKCE] převezla k lékařskému ošetření. Obviněná z přestupku zůstala v nemocnici do příštího dne. Obviněná z přestupku se domnívala, že vysoká hladina oxidu uhelnatého v domě byla způsobena vlivem poruchy plynového kotle, když již v minulosti se jí několikrát stalo, že se jí stejným způsobem udělalo doma špatně, navíc v minulosti i cítila ten podivný zápach jako toho dne 10. ledna 2017. Nikdy předtím ale věc neřešila, nenechala kotel zkontrolovat odborníkem, vždy pouze doma vyvětrala. Obviněná z přestupku se domnívá, že k jevu, kdy kotel neodvádí spaliny do komínu, dochází za určitého počastí, a to když venku mrzne. Kotel ovládá manuálně, ráno ho zapne a večer vypne. Kotel je v provozu asi 3 roky, revizi kotle a komínů asi před dvěma lety provedl pan [REDAKCE], na kterého již ale nemá žádný kontakt. Dne 10. ledna 2017 nebyl zapnutý plynový vaříč, ani krb a vozidlo v garáži určitě nebylo nastartováno.

Pan [REDAKCE] potvrdil výpověď obviněné z přestupku a dále sdělil, že si je jist, že vysoké hodnoty oxidu uhelnatého byly způsobeny provozem plynového kotle. Obviněná z přestupku si v minulosti již stěžovala na to, že z kotle uniká plyn, ale nikdy to neřešila, neřešil to ani pan [REDAKCE], protože u obviněné z přestupku bydlí asi 2 měsíce a taková událost se mu stala poprvé.

Pan [REDACTED] Policii ČR uvedl, že neprodleně zajistí odbornou prohlídku kotle a odvodu spalin.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněná z přestupku je dle výpisu z veřejné části katastru nemovitostí – [REDACTED] pro k. ú. České Budějovice - výlučným vlastníkem domu č. [REDACTED]. Obviněná z přestupku je vlastníkem i spotřebičů v domě, především plynového kotle značky Junkers, ke kterému podle svého vyjádření nechala asi před třemi lety provést revizi. Po prostudování podkladů obsažených ve spise dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila obviněná z přestupku a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto v souladu s ust. § 87 přistoupil k vydání příkazu.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přešupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá. K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. V daném případě správní orgán nepochybuje o tom, že obviněná z přestupku neměla v úmyslu ohrozit na životě a zdraví sebe a další osoby v domě, ale že příčinou ohrožení zdraví osob byla nedbalost v péči o plynové zařízení.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přešupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností stanovených v § 22 odst. 3 v § 28 odst. 2 písm. a) až f), h), j), k) nebo v § 28 odst. 7 nebo některou z povinností stanovených v § 62 odst. 2 písm. b) až i) nebo § 62 odst. 4.

Podle ust. § 62 odst. 2 písmeno f) energetického zákona je zákazník povinen udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit. Uvedené ustanovení zákona definuje tuto povinnost v rámci uceleného souboru práv a povinností ve smluvním vztahu dodavatel plynu – zákazník, a to bez ohledu na právní postavení

zákazníka. Rozhodujícím pro určení, jakým způsobem má být daná povinnost plněna, závisí na právním postavení zákazníka. Pokud bude zákazníkem fyzická osoba, bude volba způsobu na ní, jak zajistit splnění uložené povinnosti. V daném případě se musí při zajištění bezpečnosti provozu plynového zařízení řídit návodem výrobce dodaným se spotřebičem, tj. zejména v otázkách obsluhy spotřebiče a ve lhůtách pro zajištění servisu a čištění spotřebiče. Může samozřejmě využít i institut provedení revize plynového zařízení, který musí zajišťovat fyzické podnikající a právnické osoby, který však v daném případě od občanů nelze vyžadovat. V případě, že nebude fyzická osoba – občan schopen doložit naplnění podmínek podle § 62 odst. 2 písm. f), tj. udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, může v případě nějaké mimořádné události např. otrava spaliny, provoz plynového zařízení naplňovat znaky obecného ohrožení a tím odpovědnost fyzické osoby – občana za tento stav. Obviněná z přestupku jakožto zákazník ve smyslu ust. § 2 odst. 2 písm. b) bodu 25. energetického zákona po dobu nejméně dvou let nezajistila pravidelné revize, ačkoliv se jí opakovaně stalo, že musela v domě větrat, protože jí bylo špatně, a byla si vědoma toho, že na vině může být nesprávná funkce kotle a únik plynu. Rovněž reakce obviněné z přestupku dne 10. ledna 2017, kdy jako první krok otevřela okno a poté vzbudila vnuka s tím, že v domě uniká plyn, potvrzuje, že si obviněná z přestupku byla vědoma příčiny náhlého zhoršení zdravotního stavu.

Správní orgán konstatuje, že při pravidelně prováděných revizích komína i plynového kotle by tak závažné závady musely být zjištěny a odstraněny. Skutečnost, že nedošlo v důsledku otravy oxidem uhelnatým k úmrtí některé z postižených osob, lze přičítat pouze šťastné náhodě, rychlému odvětrání prostor domu a přivolání pomoci a nasazení zdravotnických prostředků.

Přestupek, kterého se měla obviněná z přestupku dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Z podkladů ve spisu jednoznačně vyplývá, že obviněná z přestupku přestupek spáchala nekonáním, když po dobu nejméně dvou let nezajistila revizi plynového zařízení. Porušením povinnosti ohrozila zájem na ochraně životů, zdraví a majetku osob.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněné z přestupku považuje předmětný čin za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženého v energetickém zákoně.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li

zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) nebo odstavci 3 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihledne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro tžž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněné z přestupku porušuje obecnou povinnost udržovat odběrné plynového zřízení ve stavu bez závad. Obviněná z přestupku přestupek spáchala svým pasivním konáním, kdy jí byla známa možná závada na odběrném plynovém zařízení, avšak tuto nijak neřešila.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (zájem na ochraně životů, zdraví a majetku osob) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká vznikla škoda. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že obviněná z přestupku se dopustila svým pasivním jednáním ohrožení objektu. Protože v přímé souvislosti s jednáním obviněné z přestupku došlo pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, právní orgán nehodnotí její jednání jako zvlášť závažné.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněná z přestupku příčinu náhlého zhoršení zdravotního stavu dvou osob sama uvedla, což chápe správní orgán jako polehčující okolnost. Za polehčující okolnost správní orgán považuje též nápravu stavu, kterou slíbil zajistit pan [REDAKCE]. Správní orgán nemá povědomí o tom, že by s uvedenou obviněnou z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněná z přestupku se přestupku dopustila poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost. Rovněž věk obviněné z přestupku vzal správní orgán při posuzování závažnosti přestupku jako polehčující okolnost.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněné z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněné z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu

chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

V příkazním řízení je obviněné z přestupku výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 5 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení